

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๔/๔๒๓๗๙

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๒๒ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ข้อยกเว้นการดำเนินงานตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อ้างถึง หนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ที่ อว ๐๖๓๙/๑๙๙๔ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา แจ้งว่า มหาวิทยาลัยฯ มีร้านสหกรณ์ที่ได้รับการรับรองจากสหกรณ์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งมีบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยฯ เป็นผู้ถือหุ้น หุ้นละ ๒๐ บาท มหาวิทยาลัยฯ จึงขอหารือดังนี้

๑. ตามนัยมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ บุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการจัดซื้อหรือจ้าง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นประธานและกรรมการในคณะกรรมการซื้อหรือจ้างในงานนั้น และรวมถึงผู้ที่มีอำนาจในการอนุมัติสั่งซื้อหรือสั่งจ้างในงานนั้น และเป็นผู้ถือหุ้นในร้านสหกรณ์ฯ สามารถดำเนินการจัดซื้อหรือจ้างร้านสหกรณ์ฯ ได้หรือไม่

๒. ตามนัยมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติฯ บุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการจัดซื้อหรือจ้าง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นประธานและกรรมการในคณะกรรมการซื้อหรือจ้างในงานนั้น รวมถึงผู้ที่มีอำนาจในการอนุมัติสั่งซื้อหรือสั่งจ้างในงานนั้น และเป็นผู้ถือหุ้น สามารถดำเนินการจัดซื้อหรือจัดจ้างต้องถือหุ้นเป็นจำนวนหรือสัดส่วนเท่าใด

๓. มหาวิทยาลัยฯ จะสามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างกับร้านสหกรณ์มหาวิทยาลัยฯ ได้หรือไม่ หากประสงค์จะดำเนินการ จะต้องดำเนินการอย่างไรเพื่อความถูกต้อง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย) พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ บททั่วไป มาตรา ๑๓ บัญญัติว่า “ในการจัดซื้อจัดจ้าง ผู้ที่มีหน้าที่ดำเนินการต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญาในงานนั้น” ซึ่งเจตนารมณ์ของกฎหมายกรณีการพิจารณาผู้มีส่วนได้เสียกับผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญา หมายถึง บุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการจัดซื้อหรือจัดจ้างในงานนั้น เช่น เจ้าหน้าที่พัสดุ หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ คณะกรรมการ ตลอดจนผู้ที่มีอำนาจอนุมัติสั่งซื้อหรือสั่งจ้างด้วย อย่างไรก็ตาม ในส่วนของประธานกรรมการและกรรมการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดวิธีการพิจารณาผู้มีส่วนได้เสีย ตามนัยข้อ ๒๕ และข้อ ๒๗ แล้ว กล่าวคือ ข้อ ๒๕ กำหนดว่า “ในการดำเนินการซื้อหรือจ้างแต่ละครั้ง ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแต่งตั้งคณะกรรมการซื้อหรือจ้างขึ้น เพื่อปฏิบัติตามระเบียบนี้...” และข้อ ๒๗ วรรคสี่ กำหนดว่า “ประธานกรรมการและกรรมการ จะต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญาในการซื้อหรือจ้างครั้งนั้น ทั้งนี้ การมีส่วนได้เสียในเรื่องซึ่งที่ประชุมพิจารณาของประธานกรรมการและกรรมการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง” กรณีข้อหาข้อ ๑ และ ๒ ในการพิจารณาเรื่องผู้มีส่วนได้เสีย ตามนัยมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติฯ จึงหมายถึง บุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการจัดซื้อหรือจัดจ้าง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นประธานและกรรมการในคณะกรรมการซื้อหรือจ้างในงานนั้น รวมถึงผู้ที่มีอำนาจในการอนุมัติสั่งซื้อหรือสั่งจ้างนั้นด้วย ซึ่งการที่บุคลากรภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

/เป็น ...

เป็นผู้ถือหุ้นในร้านสหกรณ์ที่ได้รับการรับรองจากสหกรณ์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงเป็นกรณีที่บุคคลากรภายในมหาวิทยาลัยฯ เป็นเพียงผู้ถือหุ้นในร้านสหกรณ์ฯ เท่านั้น โดยไม่ได้มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการร้านสหกรณ์ฯ จึงไม่ถือเป็นผู้มีส่วนได้เสีย ตามนัยมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติฯ

๒. ตามระเบียบฯ ข้อ ๔ กำหนดนิยามคำว่า “ผู้มีผลประโยชน์ร่วมกัน” หมายความว่า บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่เข้าเสนอราคา หรือเข้ายื่นข้อเสนอในการจัดซื้อจัดจ้างต่อหน่วยงานของรัฐใด เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในกิจการของบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลอื่นที่เข้าเสนอราคา หรือเข้ายื่นข้อเสนอต่อหน่วยงานของรัฐนั้นในคราวเดียวกัน ซึ่งการพิจารณาการมีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม จะพิจารณาตามหลักเกณฑ์ของระเบียบฯ ดังต่อไปนี้

(๑) มีความสัมพันธ์กันในเชิงบริหาร คือ ผู้มีอำนาจในการดำเนินงานในกิจการของบุคคลธรรมดาหรือของนิติบุคคลรายหนึ่ง มีอำนาจหรือสามารถใช้อำนาจในการบริหารจัดการกิจการของบุคคลธรรมดาหรือของนิติบุคคลอีกรายหนึ่ง หรือหลายราย ที่เข้าเสนอราคาหรือเข้ายื่นข้อเสนอ

(๒) มีความสัมพันธ์กันในเชิงทุน โดยผู้เป็นหุ้นส่วนรายใหญ่ในนิติบุคคลหนึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ในอีกนิติบุคคลหนึ่ง ซึ่งคำว่า “ผู้ถือหุ้นรายใหญ่” หมายความว่า ผู้ถือหุ้นซึ่งถือหุ้นเกินกว่าร้อยละสิบห้าในกิจการนั้น หรือในอัตราอื่นตามที่ผู้รักษาการตามระเบียบเห็นสมควร

(๓) มีความสัมพันธ์กันในลักษณะไขว้กันระหว่าง (๑) และ (๒) คือ ผู้มีอำนาจในการดำเนินงานในกิจการของบุคคลธรรมดา หรือของนิติบุคคลรายหนึ่ง เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนสามัญหรือห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดอีกรายหนึ่งหรือหลายราย ที่เข้าเสนอราคา หรือเข้ายื่นข้อเสนอต่อหน่วยงานของรัฐนั้นในคราวเดียวกัน หรือกลับกัน

(๔) นอกจากพิจารณาทั้ง ๓ กรณีข้างต้นแล้ว ยังพิจารณาถึงกรณีบุคคลใดใช้ชื่อบุคคลอื่นเป็นผู้จัดการ หุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้บริหารผู้เป็นหุ้นส่วน หรือผู้ถือหุ้น โดยที่ตนเองเป็นผู้ใช้อำนาจในการบริหารที่แท้จริง หรือเป็นหุ้นส่วน หรือผู้ถือหุ้นที่แท้จริงของห้างหุ้นส่วน หรือบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด แล้วแต่กรณี และห้างหุ้นส่วน หรือบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัดที่เกี่ยวข้องได้เข้าเสนอราคาหรือเข้ายื่นข้อเสนอต่อหน่วยงานของรัฐนั้นในคราวเดียวกัน ให้ถือว่าผู้ยื่นข้อเสนออันมีความสัมพันธ์กันตาม (๑) (๒) หรือ (๓) แล้วแต่กรณี

จากหลักการของระเบียบฯ ข้างต้น จึงใช้ในการตรวจสอบและพิจารณาความเป็นผู้มีผลประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งนำมาพิจารณาระหว่างผู้ยื่นข้อเสนอที่เข้ายื่นข้อเสนอกับหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการจัดหาพัสดุเท่านั้น ซึ่งหากไม่ปรากฏว่าผู้ยื่นข้อเสนอมีความสัมพันธ์กันในเชิงบริหาร เชิงทุน หรือลักษณะไขว้กันแล้ว กรณีดังกล่าว ย่อมถือว่าผู้ยื่นข้อเสนออันไม่เป็นผู้มีผลประโยชน์ร่วมกันตามนัยนิยามระเบียบฯ ข้อ ๔

สำหรับกรณีข้อหาข้อ ๓ หากร้านสหกรณ์ฯ มีวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเพื่อการจำหน่ายสินค้า หรือบริการ มหาวิทยาลัยฯ ก็สามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างกับร้านสหกรณ์ฯ ได้ โดยมหาวิทยาลัยฯ ต้องปฏิบัติตามแนวทางของพระราชบัญญัติฯ กฎกระทรวง ระเบียบฯ และประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัติฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายประภาศ คงเอียด)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๕๓ โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖